

**Διαχείριση Κινητικότητας:
Ορθές πρακτικές από την Ευρώπη στην Καβάλα
Καβάλα 12 Οκτωβρίου 2010**

Η Διαχείριση της Κινητικότητας σε εποχές κρίσης

Παναγιώτης Παπαϊωάννου

Καθηγητής Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Α.Π.Θ.

Πρόεδρος Συμβουλίου Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης

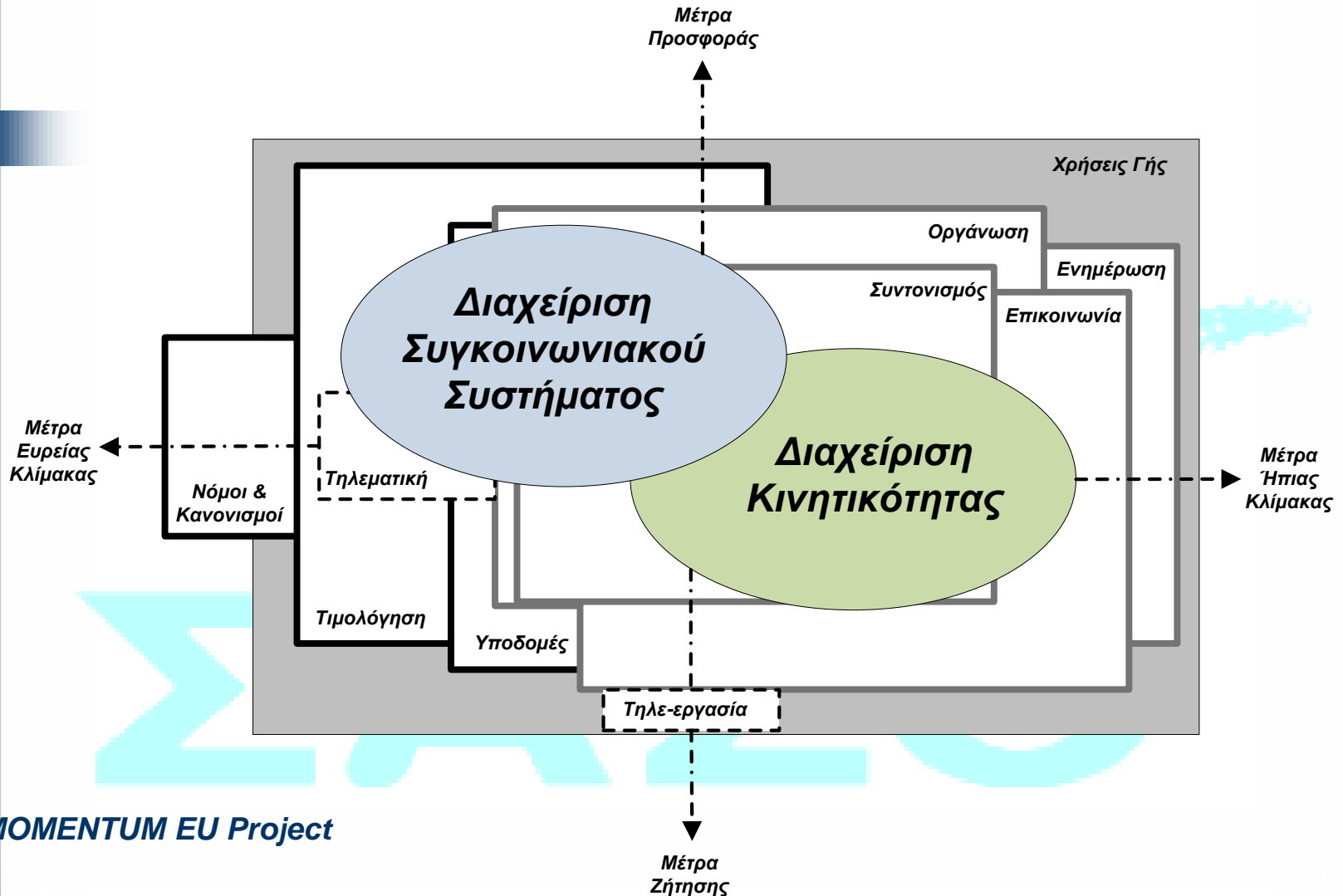
Τι είναι η Διαχείριση της Κινητικότητας

«... η Διαχείριση Κινητικότητας είναι μια προσπάθεια προώθησης της βιώσιμης κινητικότητας και διαχείρισης της ζήτησης για χρήση του αυτοκινήτου μέσω της αλλαγής της νοοτροπίας και της συμπεριφοράς των μετακινουμένων.

Βασικό εργαλείο της Διαχείρισης Κινητικότητας είναι η υιοθέτηση «ήπιων» μέτρων όπως είναι η πληροφόρηση, η επικοινωνία, η οργάνωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και ο συντονισμός ενεργειών διαφορετικών εμπλεκόμενων φορέων.

Η χρήση ήπιων μέτρων κυκλοφορίας συχνά επιδρά επικουρικά στην αποδοτικότητα μέτρων διευρυμένης κλίμακας (π.χ. κατασκευή μετρό ή τραμ, νέων δρόμων ή ποδηλατοδρόμων)....

Διαχείριση Κινητικότητας και Διαχείριση Συγκοινωνιακού Συστήματος

Κατηγοριοποίηση Μέτρων Διαχείρισης Κινητικότητας

➤ Με βάση το σημείο επιρροής

- ✓ Αστική ή περιφερειακή κλίμακα
- ✓ Σε συγκεκριμένη περιοχή (site based)
- ✓ Σε συγκεκριμένο οδικό τμήμα (corridor based)

➤ Με βάση το είδος του μέτρου

- ✓ Μέτρα πληροφόρησης
- ✓ Μέτρα προώθησης της εναλλακτικής μετακίνησης
- ✓ Μέτρα οργάνωσης και συντονισμού
- ✓ Μέτρα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης
- ✓ Τηλεπικοινωνίας και οργάνωσης ευέλικτων ωραρίων

Σημαντικότερα Μέτρα Διαχείρισης Κινητικότητας

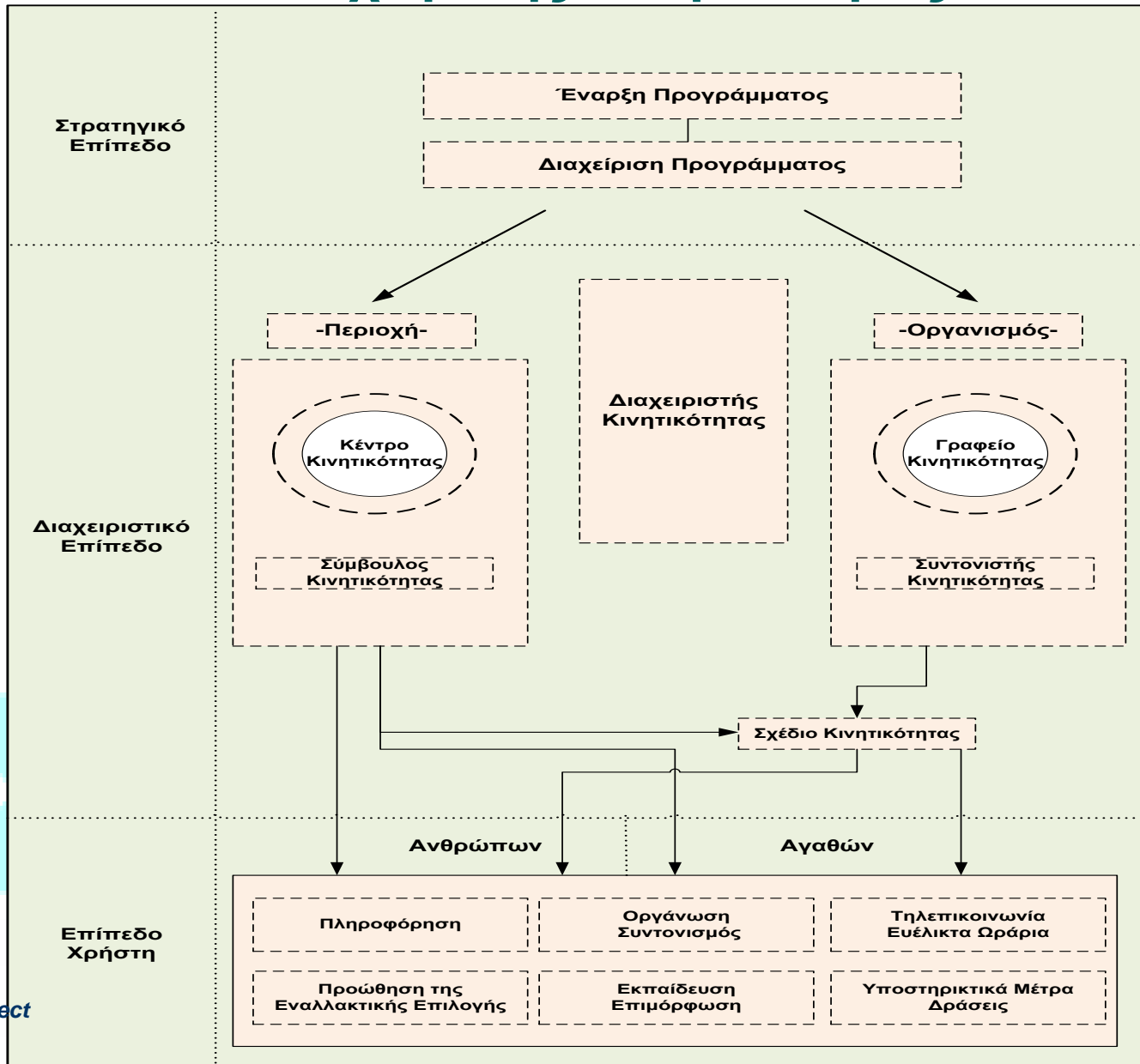
➤ Μέτρα συσχετιζόμενα με το ωράριο

- ✓ Ευέλικτα ωράρια (flexible working hours)
- ✓ Εναλλασσόμενα ωράρια (staggered hours)
- ✓ Συμπιεσμένο ωράριο (compressed working hours)
- ✓ Ετήσιες ώρες (annual hours)
- ✓ Εργασία στο σπίτι (working at home)
- ✓ Τηλεργασία (teleworking)

➤ Μέτρα κοινής χρήσης οχημάτων

- ✓ Συνεπιβατισμός (car pooling)
- ✓ Κοινή χρήση οχημάτων (car sharing)
- ✓ Κοινή χρήση μικρών λεωφορείων (van pooling)
- ✓ Εγγύηση επιστροφής στο σπίτι (guaranteed back home)

Βασικά Συστατικά Προγράμματος Διαχείρισης Κινητικότητας

Η Διαχείριση Κινητικότητας το 2010

- Ευρώπη

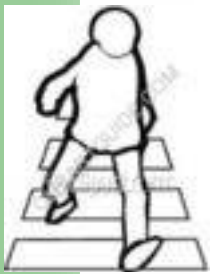
- Πληθώρα ερευνητικών έργων
- Προσπάθειες για δημιουργία δικτύων (networking)
- Διάχυση καλών και κακών πρακτικών
- Προσπάθειες για ένταξη της Δ.Κ. στη νέα Λευκή Βίβλο

- Ελλάδα

- Απουσία νομοθετικού πλαισίου
- Μικρή διείσδυση της έννοιας στην Ελληνική πραγματικότητα
- Φτωχή η παρουσία εφαρμογών
- Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.: «Αστική Κινητικότητα σε Ελληνικές Πόλεις»
- Συμμετοχή ελληνικών φορέων μέσα από ευρωπαϊκά έργα

Παραδείγματα στην Ευρώπη

Προώθηση της χρήσης ποδηλάτου και του βαδίσματος

- **Βιέννη: Δωρεάν ενοικίαση ποδηλάτων**
- **Ηνωμένο Βασίλειο και Βέλγιο: Διαφήμιση** της χρήσης του ποδηλάτου και τα πλεονεκτήματα του στην υγεία και στο κυκλοφοριακό πρόβλημα
- **Κοπεγχάγη και Αυστρία: Ενημέρωση** για το Βάδισμα και τις θετικές του επιπτώσεις

Παραδείγματα στην Ευρώπη

Πρώθηση της κοινής χρήσης ΙΧ (car pooling)

Ολλανδία: Προώθηση της χρήσης **minivan** στη μετακίνηση προς την εργασία με την παροχή ελκυστικών κινήτρων.

Στουτγάρδη: Οργανωμένο δίκτυο προώθησης **κοινής χρήσης ΙΧ** μέσω του Δήμου.

Παραδείγματα στην Ευρώπη & αλλού

Εκπαίδευση

- Δανία και Ελβετία: **Εκπαίδευση Παιδιών** για καλή συμπεριφορά στην κυκλοφορία και σωστές μετακινήσεις.
- Καναδάς: **Παροχή κινήτρων**, για βάδισμα προς το σχολείο ή χρήση ποδηλάτου.
- Αγγλία: **Campaigns** για προώθηση της πεζή μετακίνησης από/προς το σχολείο (Walk to School).

Παραδείγματα στην Ελλάδα

Ελλάδα → Παραδείγματα ελάχιστα!!!

Δήμος Καλαμαριάς:

- Εφαρμογή Προγράμματος Διαχείρισης της Κινητικότητας των μαθητών σε ένα Δημοτικό Σχολείο (Πρόγραμμα **e-Tream**)
- Κέντρο Εξυπηρέτησης Μετακινουμένων (**ΚΕΜ**) του Δήμου Καλαμαριάς

Βιώσιμη Κινητικότητα

Με τον όρο Βιώσιμη Κινητικότητα εννοούμε τον συγκερασμό της οικονομικής ανάπτυξης των πόλεων με:

- ➔ τη διευκόλυνση της **προσβασιμότητας**
- ➔ τη βελτίωση της **ποιότητας ζωής** και
- ➔ την προστασία του **περιβάλλοντος**

Η Ευρωπαϊκή οικονομία **χάνει** κάθε χρόνο περίπου **100 δισεκατομμύρια ευρώ**, δηλαδή το **2% του ΑΕΠ** της Ε.Ε. εξαιτίας της κυκλοφοριακής συμφόρησης (χαμένος χρόνος και περιβαλλοντική όχληση)

Διαχείριση Κινητικότητας και Χωροταξικός Σχεδιασμός

- Διαχείριση χώρων στάθμευσης
- Υποδομές για ποδήλατα, Πεζούς και Μ.Μ.Μ.
- Νέα δρομολόγια λεωφορείων
- Διαφήμιση και προώθηση της χρήσης εναλλακτικών μέσων μεταφοράς από τους χρήστες του χώρου

Μοντέλο αλλαγής συμπεριφοράς μετακινουμένων

αρχική φάση
συνειδητοποίησης

περίσκεψη

προετοιμασία/δράση

διατήρηση

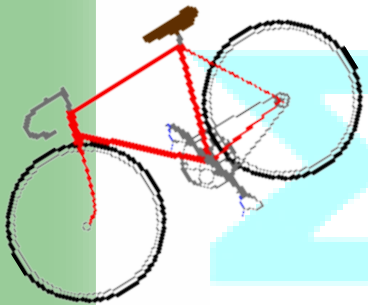
Κινητικότητα και Περίοδοι Οικονομικής κρίσης

- Αύξηση κόστους μετακίνησης.
- Στροφή των επιβατών στα ΜΜΜ και σε άλλα φθηνά μέσα.
- Αλλαγή καθημερινών συνηθειών – καλύτερος προγραμματισμός μετακινήσεων.
- Ανάγκη για παρέμβαση της Πολιτείας για ενίσχυση των επιλογών και διατήρησή τους.

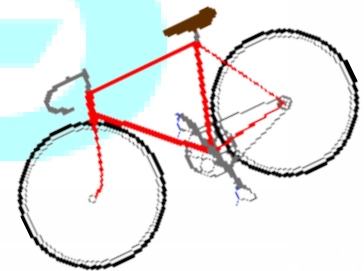
Κινητικότητα και Περίοδοι Οικονομικής κρίσης

Θεαματική **αύξηση της τάξης του 50%** έχουν οι πωλήσεις ποδηλάτων από το 2009 μέχρι σήμερα έναντι των πωλήσεων προηγούμενων ετών στα μεγάλα αστικά κέντρα εξαιτίας της κρίσης και της αύξησης της τιμής της βενζίνης, των απεργιών των βενζινάδικων, της μόδας της γυμναστικής αλλά και λόγω των εισαγόμενων οικολογικών τάσεων από τις μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και της ανάπτυξης των ποδηλατοδρόμων.

Πηγή:"Η" Online 7/10 (Ημερησία)

ΣΑΣΘ

Κινητικότητα και Περίοδοι Οικονομικής κρίσης

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κέντρου Διαχείρισης Κυκλοφορίας του υπουργείου Υποδομών, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2010 η κίνηση των οχημάτων σε όλους τους οδικούς άξονες της Αττικής μειώθηκε κατά 5%. Σημειώστε δε, πως το συγκεκριμένο ποσοστό είναι σαφώς μεγαλύτερο κατά το επόμενο τρίμηνο από αυτό της έρευνας, αφού η θύελλα των οικονομικών μέτρων ξέσπασε μετά τον Μάρτιο.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΣΑ μόνο στο πρώτο τρίμηνο του έτους είχε καταγραφεί αύξηση της επιβατικής κίνησης σχεδόν 2%, ενώ σε κάποιες γραμμές η αύξηση έφτασε ακόμα και το 10%. Και αυτό κατά τους κρύους πρώτους μήνες του χρόνου και χωρίς τη λαίλαπα των πρόσθετων οικονομικών μέτρων...

Πηγή: Πρώτο Θέμα

ΟΑΣΘ: Η κρίση έφερε επιβάτες

Στις αστικές συγκοινωνίες στράφηκαν οι Θεσσαλονικείς, λόγω της οικονομικής κρίσης, καθώς το **τετράμηνο Μαΐου - Αυγούστου η επιβατική κίνηση αυξήθηκε κατά 37,5%**.

Η αύξηση της τιμής των καυσίμων με την παράλληλη μείωση των συνδρομών στις κάρτες διαδρομών του ΟΑΣΘ **εκτόξευσε, για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, τον αριθμό των επιβατών που μετακινούνται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς στη Θεσσαλονίκη!!!**

ΣΑΣΘ

Συμπεράσματα

Να προσπαθήσουμε να αλλάξουμε και να διατηρήσουμε τις νέες τις συνήθειές μας

- να χρησιμοποιούμε λιγότερο το Ι.Χ. και περισσότερο τις Δ.Α.Σ.
- να περπατάμε περισσότερο
- να αποφεύγουμε την παράνομη στάθμευση και να δίνουμε προτεραιότητα στους πεζούς
- να τηρούμε τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας
- να προστατεύουμε τους ποδηλάτες και τους μοτοσικλετιστές
- να συνδυάζουμε τις μετακινήσεις μας με αυτοκίνητο με τις μετακινήσεις άλλων προσώπων που έχουν παρόμοιο προορισμό

Συμπεράσματα

*Εκείνο που δεν κατάφεραν να πετύχουν οι εκστρατείες για τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος από τα καυσαέρια και τη μείωση της κίνησης στην πόλη, το «πέτυχε» τελικά το... **Μνημόνιο!!!***

ΣΑΣΘ

Ευχαριστώ για την Προσοχή σας!!!

ΣΑΣΟ

EPOMM PLUS objectives in Greece

- Creation of a National MM Network and preparing the country to become EPOMM - member.
- Other objectives:
 - Creation of a web portal that will present MM material through EPOMM.
 - Presentation of good practice mobility examples for all other urban areas in Greece
 - Presentation of good practice mobility examples of areas with string seasonal mobility variations (material from DELTA project)

Steps for creating MM Network

- 1st step: Specify objectives
- 2nd step: Identify stakeholders
- 3rd step: Build network
- 4th step: Strengthen the network

ΣΑΣΟ

AUTh role in EPOMM-PLUS (1/2)

1. Convincing responsible authorities to shape new Transport Policies and consequently new transport plans at various levels (National, Regional and Local) that will be more environmentally friendly and that will take into consideration the needs of citizens rather than the needs of vehicles. Public Transport should be in the core of this new transport policy along with integrated Mobility Management Plans
2. Coordinating involved authorities belonging to different levels but acting at the same level with respect to transport policy issues as well as to operational issues

ΣΑΣΟ

AUTh role in EPOMM-PLUS (2/2)

- Demonstrating the power of travel awareness campaigns as well as mobility management measures in general in changing travel attitudes and behaviour of trip makers
- 4. Indicating actions to be taken at various levels for facilitating the implementation of mobility management measures
- 5. Disseminating good practices through active networks of municipalities within Greece and to educate practitioners
- 6. Exploiting existing knowledge from EPOMM and from various European projects and networks

ΣΑΣΟ

MM stakeholders (1/4)

Ministries

- Ministry of Infrastructure, Transport and Networks
- Ministry of Environment, Energy and Climate Change
- Ministry of Education, Lifelong Learning and Religious Affairs
- Ministry of Citizen Protection
- Ministry of Interior (responsible for Regional and Local Authorities)

MM stakeholders (2/4)

Transport and Planning Authorities

- Athens Urban Transport Organization (OASA in Greek)
- Thessaloniki Public Transport Authority (THEPTA, SASTH in Greek)
- Master Plan Organization of Athens (ORATH in Greek)
- Master Plan Organization of Thessaloniki (ORTHE in Greek)

MM stakeholders (3/4)

Universities & Institutes

- Aristotle University of Thessaloniki (Faculty of Engineering)
- National Technical University of Athens
- University of Patras (Faculty of Engineering)
- University of Thessaly (Faculty of Engineering)
- Democritus University of Thrace (Faculty of Engineering)
- Hellenic Institute of Transport (HIT)
- Center of Renewable Energy Sources (CRESES)

MM stakeholders (4/4)

Public Transport Operators

- Athens Metro Operating Company
- Athens Light Rail (Tram)
- Athens Thermal Buses Company (ETHEL)
- Athens Trolley Bus Company (ILPAP)
- Athens Suburban Rail Company (Proastiakos)
- Thessaloniki Public Transport Organization (OASTH)